

ПАРАЦЕТАМОЛ – СУЧАСНИЙ, БЕЗПЕЧНИЙ І ЕФЕКТИВНИЙ ЛІКАРСЬКИЙ ЗАСІБ?

Трутаєв С.І., Лакрамі А.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. Парацетамол був синтезований у 1877 році, а лише через 10 років був випробуваний на пацієнтах і ще за 6 років дослідник опублікував статтю, за матеріалами, якої віддали перевагу на користь препарату порівняння фенацетину. Але в 40-х роках минулого століття повернулися до його вивчення, і були отримані докази безпеки, безпечного ефекту та, що фенацетин метаболізується в парацетамол, що дало йому друге життя. З 1953 року в США почала його продаж, як більш безпечного, ніж аспірин, за два роки з'явилась торгова марка – «Тайленол», а у Великій Британії – «Панадол». Фармацевтичний світовий ринок наповнили парацетамоловмісні препарати.

Мета роботи. Визначити доцільність використання діючої речовини «парацетамол» у нових розробках лікарських засобів.

Методи дослідження. Аналіз наукової періодичної літератури.

Основні результати. За свій час існування парацетамол зарекомендував себе у всьому світі. Він вважається дієвим антипіретиком і засобом для полегшення легких видів болю. Період короткочасного застосування вважається безпечним і ефективним, може використовуватись для лікування дітей. Парацетамол у звичайній дозі побічні ефекти виявляє рідко, проте він має низький поріг безпечного застосування, з чого систематичне перевищення дози може стати причиною лікарського ураження печінки. В даному випадку, особливо самолікування, має бути відповідальним.

За даними Британського національного формуляру, парацетамол має порівняний з ацетилсаліциловою кислотою анальгетичний ефект, має менш подразнюючу дію на шлунково-кишковий тракт, але не має протизапальних властивостей [1]. Рекомендації щодо застосування ацетамінофену під час вагітності мають суперечливий характер, проте FDA попереджає лише про ризик розвитку синдрому дефіциту уваги при його тривалому прийомі вагітними жінками [2]. ВОЗ визнає парацетамол, як безпечний анальгетик та першочерговий препарат для зниження температури тіла [3].

Висновки. За проведеним оглядом літературних джерел встановлено, що парацетамол є ефективним і безпечним лікарським засобом, за умови використання в рекомендованих до фармакотерапії дозах.

Список літератури

1. Perrot S, Cittée J, Louis P, et al. Self-medication in pain management: The state of the art of pharmacists' role for optimal Over-The-Counter analgesic use. *Eur J Pain*. 2019. 23(10). P.1747-1762.
2. FDA Drug Safety Communication: FDA has reviewed possible risks of pain medicine use during pregnancy. FDA official site. 2015;
3. «Небезпечний» безпечний парацетамол [Електронний ресурс]: Буковинський ДМУ. Режим доступа <https://www.bsmu.edu.ua/blog/2356-nebezpechnyi-bezpechnyi-paracetamol/>